

รายงาน

การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (ผ่านระบบการประชุมทางไกล) ณ ห้องประชุมดำรงธรรม และห้องประชุมราชบพิธ กระทรวงมหาดไทย

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ในฐานะประธานจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ (The 12th ASEAN Ministers Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: The 12th AMRDPE) และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ภายใต้แนวคิด (Theme) “เร่งรัดการฟื้นฟูและการสร้างภูมิคุ้มกันของอาเซียนสำหรับการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนอย่างยั่งยืน (Accelerating Recovery and Strengthening Resiliency of ASEAN for Sustainable Rural Development and Poverty Eradication)” โดยมีกำหนดการประชุม ประกอบด้วย

(๑) วันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๘ (18th Senior Officials Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: 18th SOMRDPE)

(๒) วันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.) การประชุมย่อยคู่ขนานในหัวข้อการฟื้นฟูจากสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับทุกภาคส่วนและกลุ่มเปราะบาง (Side-event: Symposium on COVID-19 Recovery Efforts for the Basic Sectors and Vulnerable Groups)

(๓) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนบวกสาม (สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และประเทศญี่ปุ่น) ครั้งที่ ๑๔ (14th ASEAN Plus Three Senior Official Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: 14th SOMRDPE + 3)

(๔) วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.) การประชุมหุ้นส่วนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในกรอบการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๐ (10th ASEAN Public-Private-People Partnership Forum on Rural Development and Poverty Eradication)

(๕) วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.) การประชุมหารือสำหรับแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (SOMRDPE Technical Consultation on the ASEAN Master Plan on Rural Development)

(๖) วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.) การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ (12th AMRDPE)

ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยหน่วยประสานงานหลักของเจ้าหน้าที่อาวุโสเขียนด้านการพัฒนาชนบทและ
 ขจัดความยากจน (SOMRDPE Focal Point) จากประเทศสมาชิก ๑๐ ประเทศ สำนักเลขาธิการอาเซียน และ
 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทย มีคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมฯ ได้แก่

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

๑. นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (มท.๒)

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒. นายชยาวุธ จันทน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
 ๓. นายชัยณรงค์ วาสนะสมสิทธิ์ ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงกระทรวงมหาดไทย
 ๔. ร.ต. สรมงคล มงคละสิริ ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ
 ๕. นางวาสนา เตชะวิจิตรสาร นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
 ผู้อำนวยการกลุ่มงานอาเซียน กองการต่างประเทศ สป.
 ๖. นางศุทธภักดิ์ พันธุ์ภาไพ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
 กลุ่มงานอาเซียน กองการต่างประเทศ สป.
 ๗. นายเพชร สุกประเสริฐ นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
 กลุ่มงานกิจการต่างประเทศ กองการต่างประเทศ สป.
 ๘. นางศิโรรัตน์ ชินอักษร ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชน
 และส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักนโยบายและแผน สป.
 ๙. นางสาวภัทพร อิศรางกูร ณ อยุธยา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
 สำนักนโยบายและแผน สป.

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

๑๐. นายพัลลภ ต้นจรรย์ภรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์ กองแผนงาน
 ๑๑. นางจันทิมา โจนส์ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์ กองแผนงาน
 ๑๒. นางสาวสุชาสินี พูแสง นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์ กองแผนงาน

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

๑๓. นางสาวภาวีวรรณ นรพัลลภ ผู้อำนวยการกองสังคมและวัฒนธรรม
 ๑๔. นายธนบดี จูทอง นักการทูตชำนาญการ กองสังคมและวัฒนธรรม

การประชุม AMRDPE ครั้งนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๑๒ เป็นการประชุมเชิงนโยบายสำหรับหน่วยประสานงานหลัก
 ด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ซึ่งวาระการประชุมประกอบด้วย การรับทราบวาระงาน ภารกิจ
 กรอบแผนงาน ยุทธศาสตร์การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัด
 ความยากจน ปี พ.ศ.๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (ASEAN Framework Action Plan on Rural Development
 and Poverty Eradication 2021-2025: FAPRDPE 2021-2025) และ การรับรองเอกสาร และ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินการในช่วง ๒ ปีต่อจากนี้ การรายงานผลการประชุม และการจัดประชุม/สัมมนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการหารือแนวทางสำหรับประเด็นการประสานงานระหว่างสาขาและระหว่างประชาคมทั้งสามของอาเซียน (Cross Sectoral Collaboration and Cross Pillar) เพื่อบรรลุเป้าหมาย ASEAN Community Vision 2025 และ UN Agenda 2030 รวมถึงแผนงานภายใต้กรอบอาเซียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ขอริเริ่มแผนงานการจัดทำแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (ASEAN Master Plan on Rural Development) โดยมีประเด็นและรายละเอียดการประชุม ดังนี้

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๘ (18th ASEAN Senior Official Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: 18th SOMRDPE)
วันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน เป็นการประชุมประจำปีของผู้ประสานงานหลักด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนในภูมิภาคอาเซียน หรือ SOMRDPE โดยประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม (Chairman) จะหมุนเวียนกันตามข้อตกลงร่วมของประเทศทั้ง ๑๐ ประเทศ (The Current Rotation of the Chairmanships of SOMRDPE and AMRDPE) ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมฯ ครั้งที่ผ่านมา (17th SOMRDPE) ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส หรือ COVID-19 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ในฐานะเจ้าภาพในครั้งนี้ จึงยังคงจัดการประชุมในรูปแบบผ่านระบบการประชุมทางไกล

๑. พิธีเปิดการประชุม

คณะกรรมการจัดการจัดความยากจนแห่งชาติ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ กล่าวเปิดการประชุมและเป็นประธานการประชุม โดยเน้นย้ำถึงเป้าหมายกรอบแผนดำเนินการตามภารกิจด้านการพัฒนาชนบทและจัดความยากจนวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งองค์การสหประชาชาติ การดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจภายใต้กรอบแผนงานอาเซียนว่าด้วยการฟื้นฟูที่ครอบคลุม (ASEAN Comprehensive Recovery Framework) ซึ่งเป็นกลไกร่วมระหว่างสาขาและประชาคมทั้งสามของอาเซียน เพื่อเร่งรัดการฟื้นฟูประชาคมจากสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวส่งมอบหน้าที่ประธานต่อสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยนำเรียนที่ประชุมถึงภารกิจในช่วงที่ประเทศไทยเป็นประธาน ตั้งแต่เมื่อคราวการประชุม 17th SOMRDPE ซึ่งมีภารกิจในการเข้าร่วมการประชุมของกรอบความร่วมมืออาเซียน และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเนื่องด้านการพัฒนาชนบทและการพัฒนาที่ยั่งยืน การบูรณาการแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและจัดความยากจนในระดับภูมิภาคสู่ระดับประเทศ และกล่าวขอบคุณทุกภาคส่วนในการดำเนินภารกิจต่าง ๆ ในช่วงที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธาน (SOMRDPE Chair) ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

๒. การรายงานกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและจัดความยากจน

๒.๑ การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และ ๓๙ และการประชุมสุดยอดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ภายใต้การดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของบรูไนดารุสซาลาม ในฐานะประธานอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ค.ศ. 2021) ภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) “We Care, We Prepare, We Prosper” ความร่วมมือด้านสาธารณสุขเพื่อรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตลอดจนการผลักดันการริเริ่มเปิดภูมิภาคอย่างปลอดภัย การสร้างความยั่งยืนของประชาคมอาเซียน โดยสนับสนุนความร่วมมือในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน – เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ความสัมพันธ์กับภาคีภายนอกอาเซียนด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากมุมมองของอาเซียนต่ออินโด – แปซิฟิก ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับ BCG Model และการแลกเปลี่ยนด้านการศึกษา

๒.๒ การประชุมตามเสาหลักต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านการพัฒนาชนบทและจัดความยากจน ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๘ – ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ที่ประชุมได้มีการหารือความก้าวหน้าและความสำเร็จในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของอาเซียนในช่วงปีที่ผ่านมา โดยมีเอกสารผลลัพธ์จากการประชุมที่สำคัญ อาทิ กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Circular Economy) เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในภูมิภาค แผนงานในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นดิจิทัลของอาเซียน เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) แผนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอาเซียนบวกสาม (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ และกรอบความร่วมมืออาเซียนด้านการสร้าง

ความเข้มแข็งรัฐวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) รวมถึงการประชุมคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสสำหรับคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ (31th Meeting of the Senior Official Committee for the ASCC: SOCA) และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อช่วงปลายเดือนกันยายน ๒๕๖๔

๓. ความคืบหน้าการเชื่อมโยงภารกิจระหว่างสาขาภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม และระหว่างประชาคมทั้งสาม ได้แก่ การเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน

ประเด็นความเชื่อมโยงภารกิจ ประกอบด้วย

๔.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) การรายงานการประชุมสัมมนาระหว่างอาเซียน – จีน และองค์การพัฒนาระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๕ ในบทบาทการพัฒนาเยาวชนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ และการเตรียมการสำหรับการประชุมสัมมนาระหว่างอาเซียน – จีน และองค์การพัฒนาระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๖ ในการลดความเหลื่อมล้ำภายในทศวรรษเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการฟื้นฟูจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ผลลัพธ์จากการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนว่าด้วยการติดตามความคืบหน้าภารกิจตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ การเตรียมการจัดประชุม the 3rd ASEAN Forum on SDGs ร่วมกับหน่วยงานกำกับนโยบายระดับประเทศในแต่ละประเทศของอาเซียน

๔.๒ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การรายงานสรุปผลการประชุมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Official on Environment) และ (Senior Official Meeting on ASEAN Ministerial Meeting on Agriculture and Forestry) ดำเนินการหลัก

๔.๓ การคำนึงถึงเรื่องเพศ (Gender Mainstreaming) สรุปวาระงานในประเด็นการคำนึงเรื่องเพศภายใต้กรอบแผนยุทธศาสตร์ร่วมระหว่างคณะกรรมการด้านสตรีและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก

๔.๔ แนวทางการฟื้นฟูจากโรคติดเชื้อโควิด-19 ของอาเซียน (ASEAN Recovery From The COVID-19 Pandemic) สรุปวาระงานในประเด็นภายใต้กรอบแผนงานอาเซียนด้านการฟื้นฟูที่ครอบคลุม เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาคมอาเซียนที่มีภูมิคุ้มกัน (ASEAN Comprehensive Recovery Framework: ACRF)

๔.๕ การต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก (Elimination of Child Labour) สรุปวาระงานผลลัพธ์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาและเสริมศักยภาพสำหรับการติดตามการดำเนินงานตามกรอบแผนงานอาเซียนว่าด้วยการยุติรูปแบบการใช้แรงงานเด็กที่เลวร้ายภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ Workshop on implementation and monitoring of the ASEAN Roadmap on Elimination of the Worst Form of child Labour by 2025

๔. การรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน การรายงานกระบวนการและสถานะของแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (Framework Action Plan on Rural Development and Poverty Eradication: FAPRDPE 2021-2025) มีประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน ประกอบด้วย

ประเด็นที่ ๑ ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ส่งเสริมการปรับตัวของคนในชนบทให้สามารถเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นที่ ๒ ด้านการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ (Human) มีหลักประกันว่าคนยากจนมีโอกาสนในการเข้าถึงการศึกษา สวัสดิการทางสังคมและระบบบริการด้านสุขภาพ รวมทั้งการส่งเสริมสวัสดิการและสุขภาพ

ประเด็นที่ ๓ ด้านความคุ้มครอง (Protective) เตรียมความพร้อมของหน่วยงานเพื่อรองรับการดำเนินงานและสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่เป็นผลสืบเนื่องจากสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นที่ ๔ ด้านการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Political) เสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินงานให้กับบุคลากร และทำให้เกิดความคิดริเริ่มในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน

ประเด็นที่ ๕ ด้านกลไกบูรณาการดำเนินงาน (Inclusivity) มีกลไกด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนที่บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม)

แผนงาน FAPRDPE 2021-2025 ฉบับใหม่จะส่งเสริมให้มีการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงาน องค์กร และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจากทั้ง ๓ เสาของประชาคมอาเซียน ผ่านโครงการต่างๆ ในแผนงาน การติดตามและประเมินผลในแผนงาน FAPRDPE ฉบับใหม่จะผนวกการสนับสนุนของประเทศสมาชิก รวมถึงการสนับสนุนในรูปแบบที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น การเป็นเจ้าของภาพจัดการประชุม การให้ใช้สถานที่และการอำนวยความสะดวกในโครงการต่างๆ และทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน การขับเคลื่อนโครงการนั้นจะเป็นไปตามกลไกความร่วมมือ โดยมีประเทศร่วมเสนอโครงการฯ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ FAPRDPE ดังกล่าว โดยในส่วนของประเทศไทยได้มีโครงการที่จะดำเนินการในระดับภูมิภาค จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ ๑) เวทีเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโครงการประเภทหนึ่งพื้นที่หนึ่งผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (Regional Forum for collaborative development on One Area One Product among ASEAN Member States) ๒) การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจากประสบการณ์ของประเทศไทย (Sharing implementing of Experience on Women Empowerment Fund in Thailand) และ ๓) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการควบคุมการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนในท้องถิ่น (Capacity building for the Local government organisations (LGOs) on the construction and maintenance of local roads) ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ฉบับใหม่ด้วย

ผู้แทนประเทศไทยนำเรียนที่ประชุมเกี่ยวกับการดำเนินการสำหรับแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (FAPRDPE 2021-2025) หลังจากร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ ได้ผ่านการรับรองจากที่ประชุม 17th SOMRDPE แล้ว และสำนักเลขาธิการอาเซียนได้แจ้งเวียนให้ทุกประเทศทบทวนรายละเอียดของแผน ในส่วนของประเทศไทย โดย SOMRDPE Thailand มีหนังสือถึง SOMRDPE เมียนมา รับรองร่างแผนในฐานะประธาน AMRDPE กระบวนการภายในประเทศ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนร่างแผนต่อคณะกรรมการบูรณาการการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน ซึ่งมีคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย กระทรวงต่าง ๆ และกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จากนั้นก็นำร่างแผนปฏิบัติการฯ เข้าสู่

การรับรองจาก ครม. พร้อมนี้ ครม. ได้ให้การรับรองแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (FAPRDPE 2021-2025) เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

ในการนี้ ที่ประชุม The 18th SOMRDPE ได้ร่วมแสดงการรับรองในหลักการต่อแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน หรือ FAPRDPE 2021-2025 ก่อนการรับรองอย่างเป็นทางการในช่วงการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ (12th ASEAN Ministers on Rural Development and Poverty Eradication: 12th AMRDPE) ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๕. พิธีมอบรางวัลผู้นำอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๕ (5th ASEAN Leadership Awards on rural Development and Poverty Eradication)

สืบเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วโลกและภูมิภาคอาเซียน ทำให้หลาย ๆ ประเทศไม่สามารถดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานภาคประชาสังคมหรือองค์การนอกภาครัฐ และภาคเอกชน เข้าร่วมได้ ที่ประชุม 18th SOMRDPE จึงเห็นชอบให้มีการเลื่อนการจัดพิธีมอบรางวัลผู้นำอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๕ โดยจะจัดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนจะแจ้งกำหนดการที่แน่นอนต่อไป

การประชุมช่วง Open Session มีผู้แทนองค์การความร่วมมือเพื่อการพัฒนาพื้นที่ชนบทของเอเชีย (AsiaDHRR (Asian Partnership for Development of Human Resources and Rural Area) ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านวิชาการในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ FAPRDPE 2021-2025 เข้ามานำเรียนที่ประชุมถึงแนวทางการพัฒนาแผนสาระสำคัญสำหรับความร่วมมือเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการฯ และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป

การประชุมย่อยคู่ขนานในหัวข้อการฟื้นฟูจากสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับทุกภาคส่วน และกลุ่มเปราะบาง (Side-event: Symposium on COVID-19 Recovery Efforts for the Basic sectors and Vulnerable Group)

วันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

การประชุมย่อยคู่ขนานในหัวข้อการฟื้นฟูจากสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับทุกภาคส่วนและกลุ่มเปราะบาง (Side-event: Symposium on COVID-19 Recovery Efforts for the Basic Sectors and Vulnerable Groups) เป็นการประชุมสัมมนาพร้อมระหว่างภาครัฐ (SOMRDPE Focal Point) และมีผู้แทนจากภาคเอกชน และภาคประชาสังคมจากประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงประเทศพันธมิตรบวกสามของอาเซียน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี เข้าร่วมการประชุมด้วย ที่ประชุมร่วมอภิปรายประเด็นสืบเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้ทุกประเทศมีการดำเนินมาตรการเพื่อจำกัดการแพร่กระจายของเชื้อที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งนี้ จากการดำเนินนโยบายดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางระยะต่อไปเกี่ยวกับการฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจและสังคม เมื่อสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด-19 เริ่มคลี่คลาย

นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยได้นำเสนอ การดำเนินงานในประเด็นและมาตรการช่วยเหลือเยียวยาในด้านเศรษฐกิจและสังคม การให้ความคุ้มครอง สิทธิ การรักษาพยาบาล การเข้าถึงวัคซีน และความคุ้มครองสวัสดิการและรายได้สำหรับประชาชนในทุกกลุ่มโดยเฉพาะ กลุ่มเปราะบาง และผู้พลัดถิ่นหรือแรงงานต่างด้าว โดยความร่วมมือของกระทรวงมหาดไทยร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ อาทิ โครงการคนละครึ่ง โดยมี หลักการเพื่อกระตุ้นการจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศ ช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน และช่วยเพิ่ม สภาพคล่องให้ร้านค้ารายย่อยทั่วประเทศการพัฒนาขีดความสามารถให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการในท้องถิ่น ให้พร้อมปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในช่วงวิกฤติโควิด-19 โดยภาครัฐได้ผสมผสานผนึกกำลังกับภาคเอกชนในการส่งเสริม ช่องทางการตลาดออนไลน์ โดยความร่วมมือจากแพลตฟอร์มชื่อดัง อาทิ Shopee, JD Central ในการให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP นำสินค้าไปขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์ รวมทั้ง การสร้างและพัฒนาช่องทางตลาด ออนไลน์ การบรรเทาผลกระทบ และฟื้นฟูประเทศ ประเทศไทยไม่ได้มองเพียงแค่มาตรการเพิ่มรายได้ และกระตุ้น การใช้จ่ายเพียงมิติเดียวเท่านั้น แต่ประเทศไทยมองลึกไปถึงผลกระทบในมิติสังคมที่ทำให้เกิดการว่างงาน มีผู้ว่างงานและ เดินทางกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น มาตรการในการฟื้นฟูประเทศจึงต้องอาศัยการพัฒนาศักยภาพ ของคน และพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมการจ้างงาน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งแสดงความเชื่อมั่น ว่าอาเซียนจะสามารถฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ได้อย่างรวดเร็ว ผ่านความพยายาม ของทุกประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้กำหนดนโยบายเพื่อรองรับสถานการณ์และลดผลกระทบที่เกิดกับประชาชน และความร่วมมืออันเป็นหนึ่งเดียวกันของประเทศสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือภายใต้ กรอบอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน เพื่อมุ่งสู่การเป็นภูมิภาคของการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงต่อไป

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนบวกสาม ครั้งที่ ๑๔
(The 14th ASEAN Plus Three Senior Official Meeting on Rural Development and Poverty
Eradication: The 14th SOMRDPE+3)
วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

คณะกรรมการขจัดความยากจนแห่งชาติ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม พร้อมทั้งเป็นประธานการประชุม โดยเน้นย้ำถึงความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาทั้งสาม ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี เพื่อประสานแนวทางการดำเนินงานภายใต้เป้าหมายกรอบแผนดำเนินการตามภารกิจ ด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน วิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งองค์การ สหประชาชาติ ผู้แทนสามประเทศคู่เจรจาวกสามกล่าวเปิดการประชุม โดยเริ่มจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ตามลำดับ ที่ประชุม The 13th SOMRDPE+3 ได้มีการรับทราบ

ความคืบหน้าจากการหารือของการประชุม The 17th SOMRDPE ในประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนฉบับใหม่ หรือ FAPRDPE 2021-2025 เนื่องจากประเด็นยุทธศาสตร์และผลที่คาดว่าจะได้รับภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ฉบับใหม่นี้ มีปัจจัยสำคัญการทำงานข้ามภาคส่วนในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การคำนึงถึงความเท่าเทียมทางเพศ และที่สำคัญคือแนวทางการฟื้นฟูหลังสถานการณ์โควิด 19 ของอาเซียนแบบฟื้นคืนกลับให้ดีและมั่นคงกว่าเดิม โดยประเทศคู่เจรจาทั้งสามได้ยืนยันร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อขับเคลื่อนแผนงานฯ ดังกล่าวนี้นี้ให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ที่ประชุมมีการสรุปแนวทางการขับเคลื่อนแผนงานภายใต้แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ และร่วมแสดงความเห็น ทิศทาง นโยบายระดับประเทศต่อแนวคิดหลักของการประชุมฯ ครั้งนี้ คือ “เร่งรัดการฟื้นฟูและการสร้างภูมิคุ้มกันของอาเซียนสำหรับการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนอย่างยั่งยืน (Accelerating Recovery and Strengthening Resiliency of ASEAN for Sustainable Rural Development and Poverty Eradication)”

นายชัยณรงค์ วาสนะสมสิทธิ์ ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงกระทรวงมหาดไทย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ได้ร่วมแลกเปลี่ยนต่อที่ประชุมถึงรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนในประเทศไทยอย่างยั่งยืน มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับประเทศไทยในการมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน หลุดพ้นจากการอยู่

ในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน มุ่งเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และแผนการปฏิรูปด้านสังคมได้กำหนดประเด็นปฏิรูปด้านระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็งให้สามารถจัดการตนเองได้อย่างมีคุณภาพเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูปสังคม โดยแนวทางพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนของประเทศไทยได้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาใน ๒ มิติหลัก ประกอบด้วย ๑) การขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน และ ๒) การเสริมสร้างศักยภาพของมนุษย์ และการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

**การประชุมร่วมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในกรอบการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบท
และขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๐ (The 10th ASEAN Public Private-People Partnership Forum on Rural
Development and Poverty Eradication)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.**

การประชุมร่วมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในกรอบการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน เป็นเวทีสำหรับหน่วยงานทุกภาคส่วน ประกอบด้วย องค์กรภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา และภาคเอกชน ซึ่งดำเนินงานหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการพัฒนาชนบทของประเทศสมาชิกอาเซียน ร่วมแลกเปลี่ยนรายงานผลการดำเนินงาน ตลอดจนการนำเสนอความสำเร็จของการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาและแผนงานสำหรับความร่วมมือและการช่วยเหลือสนับสนุนรวมถึงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน (FAPRDPE 2021-2025) การประชุมฯ จัดขึ้นอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะจัดคู่ขนานกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน

การประชุมหุ้นส่วนภาครัฐร่วมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในกรอบการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๐ จัดขึ้นต่อเนื่องจากการประชุมย่อยคู่ขนานในหัวข้อการฟื้นฟูจากสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับทุกภาคส่วนและกลุ่มเปราะบาง (วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔) สาเหตุจากผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั้งนี้ เพื่อเป็นเวทีการหารือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยข้อเสนอแนะจากการประชุม จะมีการรวบรวมและเสนอต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ภายใต้แนวคิดการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง “No One Left Behind” เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการฟื้นฟูสถานการณ์โรคระบาด และความคุ้มครองต่อประชาชนทุกกลุ่มในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง

นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมร่วมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในกรอบการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๐ มีพิธีเปิดและกล่าวต้อนรับโดย H.E. Ekkaphab Phanthavong รองเลขาธิการอาเซียนประชาคมสังคมและวัฒนธรรม และผู้แทน SOMRDPE Philippines ในฐานะประธาน H.E. Paterna Ruiz และ H.E. Ruperto Alerosa สำนักงานคณะกรรมการต่อต้านความยากจนแห่งชาติ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (National Anti-Poverty Commission, Republic of the Philippines) ผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยประสานงานหลักด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน

ทั้ง ๑๐ ประเทศ ผู้แทนหน่วยงานและองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมนำเสนอและแลกเปลี่ยนในที่ประชุม ประกอบด้วย

- ๑) การนำเสนอประเด็นข้อริเริ่มการฟื้นฟูสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด-19 จากการพัฒนากรอบแผนยุทธศาสตร์ของอาเซียนระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดย สำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนองค์การภาคเอกชน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Jolibee / Nestle / McDonald / Gojek / Tokopedia)
- ๒) ช่วงการอภิปรายกลุ่มย่อยข้อเสนอแนะในการดำเนินการเชิงนโยบายยุทธศาสตร์ใดที่สามารถแนะนำเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะภาคเอกชน

นอกจากนี้ มีผู้แทนจากองค์กรนอกภาครัฐของประเทศไทย ได้แก่ กรรมการกลุ่มอมรินทร์เพื่อการผลิตบ้านขอนแก่น อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย

การประชุมหรือสำหรับแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (SOMRDPE Technical Consultation on the ASEAN Master Plan on Rural Development)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.

การประชุมหรือสำหรับแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (SOMRDPE Technical Consultation on the ASEAN Master Plan on Rural Development) ที่ประชุมนำเสนอพัฒนาการจัดทำแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท ซึ่งเป็นเรื่องสืบเนื่องจากที่ประชุม 11th AMRDPE และการประชุม 16th SOMRDPE ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักเลขาธิการอาเซียนได้ร่วมกับองค์การความร่วมมือแห่งเอเชียเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเอเชียชนบท (Asian Partnership for the Development of Human Resources in Rural Area: AsiaDHRRA) ดำเนินการยกร่างแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทที่สอดคล้องกับแผนงานภายใต้กรอบของ SOMRDPE สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๒๑ – ๒๐๒๕ (SOMRDPE's Work Plan for 2021-2025) ในองค์ประกอบวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ (ASEAN Rural Development Vision & Goal)

(๑) ความมั่นคงด้านอาหารและภูมิภาคที่ปลอดภัย (A food secure/ safe region) ลดภาวะความหิวโหยและทุพโภชนาการในระดับต่ำจากประสิทธิผลของระบบการเกษตรและอาหาร เพิ่มศักยภาพด้านการตลาดของภูมิภาคที่ส่งออกไปยังทั่วโลก รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรับผิดชอบ

(๒) โอกาสทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น (Economic opportunities continually abound) และเอื้อต่อการดำรงชีพและการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง ลดความเหลื่อมล้ำและความยากจนของประชาชนในชนบท

(๓) ชุมชนสำหรับทุกคน (An inclusive community) ผ่านการศึกษา สุขภาพ และบริการขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงความคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชนในทุกกลุ่มซึ่งรวมถึงกลุ่มคนชายขอบ ผู้หญิง เด็ก เยาวชน และคนพิการ

(๔) การพัฒนาศักยภาพ การมีส่วนร่วม การสร้างภูมิคุ้มกัน และการปรับตัว (An enhanced and sustained resilience and capacity) ต่อสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และผลกระทบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) การมีส่วนร่วมของชุมชนอาเซียน (Venues and platforms in place) ต่อเวทีระดับภูมิภาคต่าง ๆ ในข้อริเริ่มด้านสวัสดิการ นโยบาย การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

(๖) การลงทุนอย่างยั่งยืน (Sustained responsible investment) โดยการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีความก้าวหน้าในภูมิภาค มีส่วนร่วมและศักยภาพที่เท่าเทียมระดับโลก

ทั้งนี้ แผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทมีขั้นตอนการหารือร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาแผนแม่บทให้มีความสมบูรณ์ และกำหนดระยะเวลาของแผนแม่บทฯ ไว้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๘ (ค.ศ. 2022-2025) หรือภายหลัง ค.ศ. 2025 โดยร่างแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท จะนำมาเสนอต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีการประชุมระดับภูมิภาคร่วมกับประชาคมทั้งสามของอาเซียน และสาขาที่เกี่ยวข้องภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมต่อไป ก่อนเสนอเข้าสู่การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป

นายชัยณรงค์ วาสนะสมสิทธิ์ ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงกระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยมีกลไกระดับประเทศ ได้แก่ คณะกรรมการบูรณาการการดำเนินงานด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน (ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๘๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔) ซึ่งมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศไทยที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน

**การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ (ASEAN
Ministers Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: 12th AMRDPE)
วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.**

การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน เป็นการประชุมเชิงนโยบายฝ่ายการเมืองสำหรับหน่วยงานหลักด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน จะจัดขึ้นทุก ๒ ปี ในการประชุมฯ ครั้งที่ ๑๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในฐานะประธาน โดยมีผู้แทนระดับรัฐมนตรีกำกับดูแลภารกิจหน่วยงานหลักด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนเข้าร่วมการประชุมฯ

การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ มีผู้แทนระดับรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดย H.E. Dato Lim Jock Hoi ตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน H.E. Atty. Noel K. Felongco ตำแหน่ง Secretary National Anti-Poverty Commission เป็นประธานกล่าวเปิดและต้อนรับ ที่ประชุมร่วมรับทราบ ติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการจากการประชุมคราวก่อน (11th AMRDPE เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒) และการประชุมรัฐมนตรีวาระพิเศษเพื่อการดำเนินงานในช่วงสถานการณ์โควิด-19) รับรองต่อเอกสาร วาระการดำเนินงาน วิสัยทัศน์ และข้อริเริ่มจาก SOMRDPE รวมทั้งการให้ข้อสั่งการและกำหนดทิศทางเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป ซึ่งในการประชุม 12th AMRDPE มีเอกสารรับรอง ๒ ฉบับ ประกอบด้วย

(๑) รายงานของประธานเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน เสนอต่อการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ (Report of the Chair of the Senior officials meeting on Rural Development and Poverty Eradication (SOMRDPE) to the 12th ASEAN Ministers Meeting on Rural Development and Poverty Eradication) ซึ่งมีประเด็นวาระงานในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน อาทิ กรอบแผนงานอาเซียนด้านการฟื้นฟูที่ครอบคลุม (ASEAN Comprehensive Recovery framework: ACRF) แผนงานอาเซียนว่าด้วยการยุติรูปแบบการใช้แรงงานเด็กที่เลวร้ายภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ASEAN Roadmap on the Elimination of the Worst Forms of Child labour by 2025) ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยยุทธศาสตร์ข้อริเริ่มความเชื่อมโยงการตอบโต้ต่อสถานการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติของอาเซียน (Bandar Seri Begawan Declaration on the Strategic and Holistic Initiative to link ASEAN Responses to Emergencies and Disasters: ASEAN SHIELD) และแถลงการณ์ร่วมของที่ประชุมระดับรัฐมนตรีด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนวาระพิเศษ สำหรับความร่วมมือในการจัดการต่อสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 (Joint Statement of ASEAN Minister Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: Special Meeting on Reducing Poverty and Building Resilience Towards COVID-19 Recovery) รวมถึงแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (FAPRDPE 2021-2025) และพัฒนาการของแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (ASEAN Master Plan on Rural Development)

(๒) แถลงการณ์ร่วมสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ (Draft Joint Statement of the Twelfth ASEAN Ministers Meeting on Rural Development and Poverty Eradication) สาระสำคัญของร่างแถลงการณ์ฯ ดังกล่าวระบุถึงแนวทางการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภารกิจแนวทางการดำเนินงานของ SOMRDPE Focal Point ริเริ่มและขับเคลื่อนภายใต้แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การประสานความร่วมมือกับพันธมิตรอาเซียนบวกสาม รวมถึงภาคีการพัฒนาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญที่ใช้ดำเนินงานด้านการขจัดความยากจนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมฯ โดยได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมฯ มีประเด็นสำคัญถึงประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการในหลายมิติ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) โดยมีกลไกการดำเนินงานผ่านคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน (คจพ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อเป็นกลไกหลักของประเทศในการดำเนินงานด้านการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย ซึ่งครอบคลุมถึงการพัฒนาชนบทด้วย โดยในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งกลไกของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนฯ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ ยังเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลจากฐานราก การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีการดำเนินโครงการต่าง ๆ

อาทิ ๑) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง ๒) โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มขีดความสามารถชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพด้วยการสร้างอัตลักษณ์ให้กับสินค้าเป็นสินค้าแห่งภูมิปัญญา ๓) การส่งเสริมให้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (Local Economy) เป็นแหล่งเงินทุนในท้องถิ่นที่ส่งเสริมแปรรูปจากการเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน และ (๔) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่สู่โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต “โคก หนอง นา” เพื่อพัฒนาคนให้สามารถไปพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ด้วยการออกแบบพื้นที่เพื่อทำการเกษตรอย่างยั่งยืน รวมถึงมีการตั้งเป้าหมายที่จะขยายผลการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากสู่เขตเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Development Zone – SEDZ) เพื่อขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ได้เน้นย้ำว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการส่งเสริมการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความยั่งยืนในทุกมิติของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีความพร้อมสำหรับโอกาสและความท้าทายในอนาคต โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง สอดคล้องกับแนวคิด “We Care, We Prepare, We Prosper” ของอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่ประชุม 12th AMRDPE ได้ให้การรับรองในหลักการต่อแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ.๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (FAPRDPE 2021-2025) และรับทราบการจัดทำแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (ASEAN Master Plan on Rural Development

สรุปประเด็นผลลัพธ์จากการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๒ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) การสนับสนุนความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ปี พ.ศ.๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (FAPRDPE 2021-2025)

๒) แนวทางการร่วมสร้างประชาคมอาเซียนที่แน่นแฟ้น และมีความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมในการขับเคลื่อนดำเนินงานและประสานงานร่วมกันสำหรับแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (ASEAN Master Plan on Rural Development) รวมถึงการขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และองค์กรต่างภารกิจ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่ต้องทำงานร่วมกัน (Cross cutting issue) ในการที่จะบรรลุเป้าหมาย

วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) แห่งสหประชาชาติ (UN 2030 Vision) และวิสัยทัศน์อาเซียน ปี ค.ศ.๒๐๒๕

การประชุมครั้งต่อไป

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๙ (19th ASEAN Senior Official Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: 19th SOMRDPE) และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจนบวกสาม (สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และประเทศญี่ปุ่น) ครั้งที่ ๑๕ (15th ASEAN Plus Three Senior Official Meeting on Rural Development and Poverty Eradication: 15th SOMRDPE + 3) และการประชุมร่วมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในกรอบการดำเนินการด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๑ (11th ASEAN Public Private-People Partnership Forum on Rural Development and Poverty Eradication) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในฐานะประธานจะจัดการประชุมฯ ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๕ (ค.ศ. 2022) โดยจะแจ้งยืนยันช่วงเวลาดำเนินการและสถานที่อีกครั้ง

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๓ (13th ASEAN Ministers on Rural Development and Poverty Eradication: 13th AMRDPE) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (ค.ศ.2023) โดยสาธารณรัฐสิงคโปร์ในฐานะเจ้าภาพและประธานการประชุมจะยืนยันช่วงเวลาดำเนินการและสถานที่อีกครั้ง

การดำเนินการต่อไปของกระทรวงมหาดไทย

๑. การบูรณาการดำเนินงานและติดตามแผนงานภายใต้แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน พ.ศ.๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ (FAPRDPE 2021-2025)
๒. การหารือหน่วยงานในระดับประเทศสำหรับการจัดทำแผนแม่บทอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท (ASEAN Master Plan on Rural Development)
๓. การติดตามและประสานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องสำหรับช่วงเวลา และสถานที่ในการจัดพิธีมอบรางวัลผู้นำอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๕ (5th ASEAN Leadership Awards on rural Development and Poverty Eradication)
๔. การเตรียมการเข้าร่วมการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ครั้งที่ ๑๙ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เรียบเรียง โดย นางศุภรภัค พันธุ์ภาไพ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
กลุ่มงานอาเซียน กองการต่างประเทศ สป. กระทรวงมหาดไทย ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔